

<i>Sygn. akt</i>	<i>III APa 10/12</i>
------------------	----------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **29 listopada 2012 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Urszula Kocylowska
	Sędziowie:	SSA Marta Pańczyk-Kujawska SSA Roman Skrzypek (spr.)
	Protokolant	sekr. sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu **29 listopada 2012 r.**

na rozprawie

sprawy z powództwa **A. K.**

przeciwko **H. G.**

o odszkodowanie z tytułu naruszenia zakazu konkurencji

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego H. G.

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **8 marca 2012 r.** sygn. akt **IV P 1/12**

I. **zmienia zaskarżony wyrok w całości w ten sposób , że powództwo oddala,**

II. **zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 7 .025 zł (słownie siedem tysięcy dwadzieścia pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu .**

Sygn. akt III APa 10/12

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 29 listopada 2012 r.

Pozwem z dnia 9 grudnia 2011r. powód A. K. w postępowaniu upominawczym domagał się nakazania, aby w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaty pozwany H. G. zapłacił na jego rzecz kwotę 100 000 zł wraz z odsetkami za opóźnienie w ustawowej wysokości od dnia 2 kwietnia 2011 r. do dnia zapłaty oraz koszty procesu według norm przepisanych, w tym kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego z uwzględnieniem kwoty 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa procesowego, a w przypadku prawidłowo złożonego sprzeciwu od nakazu zapłaty lub skierowania sprawy do rozpoznania w trybie zwykłym wniósł o zasądzenie od H. G. na rzecz A. K. kwoty 100.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 2 kwietnia 2011 r. do dnia zapłaty, a ponadto zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 3 600 zł z uwzględnieniem 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnika procesowego złożonego w niniejszej sprawie. Domagał się także przeprowadzenia sprawy pod jego nieobecność, a także wydania wyroku zaocznego w przypadku zaistnienia przesłanek z art. 339 kpc.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 1 maja 2008r. strony zawarły umowę zachowania tajemnicy służbowej, współpracy i o zakazie konkurencji zgodnie, z którą pozwany w czasie jej trwania oraz w czasie jednego roku po ustaniu zatrudnienia zobowiązał się do powstrzymywania się od wszelkiej działalności sprzecznej z interesami pracodawcy, a w szczególności do niepodejmowania lub nieprowadzenia działalności gospodarczej na własny lub cudzy rachunek, jeśli ta działalność byłaby konkurencyjna dla pracodawcy.

Powód podniósł, że zgodnie z § 2 wyżej wskazanej umowy za działalność konkurencyjną uważa się nieprzestrzeganie wszelkich jej postanowień oraz , że

zakaz konkurencji obejmuje powstrzymywanie się przez pracownika od wszelkiej działalności sprzecznej z interesami pracodawcy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz za granicą.

Mimo wiążącej strony umowy H. G. podjął działalność konkurencyjną, dokonując w ramach własnej działalności gospodarczej sprzedaży artykułów elektrotechnicznych, co z kolei spowodowało zapłatę przez powoda na rzecz Spółki (...)kary umownej w kwocie 100 000 zł, wynikającej ze złamania zakazu konkurencji przez pracownika powoda.

W dniu 15 czerwca 2011 r. Sąd Okręgowy w Krośnie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym nakazał H. G., aby

w ciągu dwóch tygodni od daty jego doręczenia zapłacił powodowi A. K. kwotę 100 00 zł wraz z ustawowymi odsetkami, poczynszy od dnia 2 kwietnia 2011 r do dnia zapłaty, a także obciążył pozwanego kosztami procesu w kwocie 8 617 zł.

Od nakazu zapłaty w ustawowym terminie pozwany wniósł sprzeciw, w którym domagał się oddalenia powództwa w całości i zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z opłatą skarbową od udzielonego pełnomocnictwa procesowego.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany zarzucił, że powód załączonymi do pozwu dokumentami nie wykazał swojego roszczenia, pomimo, że to na nim spoczywał ciężar udowodnienia faktów na które się powołuje.

Podniósł również brak konkurencyjności swojej działalności wobec działalności powoda, gdyż w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zajmuje się tylko budową domów z drewna. Dalej wskazał, że nie może ponosić odpowiedzialności wynikającej z porozumienia między firmami, a umowa z dnia 1 maja 2008 r. łączyła jedynie pracodawcę tj. Przedsiębiorstwo Usługowo Handlowe (...)oraz pracownika - pozwanego i pozwany wobec firmy (...)nie miał żadnych zobowiązań.

Podniósł także, że nie można przypisać mu winy umyślnej, a także że nie został nigdy poinformowany przez firmę (...)o porozumieniu z firmą (...) Wskazał też, że obciążanie pozwanego winą umyślną za niedopełnienie obowiązków

przez (...) wobec (...) jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. Pozwany nie miał żadnego wpływu na to porozumienie, ani też nie znał jego treści.

Z ostrożności procesowej wskazał także zarzut braku odpowiedzialności w oparciu o art. 120 kp przez brak wyrządzenia szkody osobie trzeciej przez pozwanego, a nadto naprowadzał, że prowadzona przez niego działalność gospodarcza wykonywana była „na własny rachunek”, a nie w ramach umowy o pracę. Okoliczność ta zdaniem pozwanego również wyłącza zastosowanie wobec niego art. 120 kp. Podkreślił przy tym zarzut rażąco wygórowanej wysokości kary umownej oraz braku odniesienia jej wysokości do wysokości odszkodowania za zakaz konkurencji i zasad współzycia społecznego.

Pismem procesowym z dnia 2 listopada 2011 r. powód rozszerzył żądania pozwu o dalszą kwotę 16 500 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 3 listopada 2011 r.

Sąd Okręgowy w Krośnie wyrokiem z dnia 8 marca 2012r., sygn. akt IV P- Pm 1/12 zasądził od pozwanego H. G. na rzecz powoda A. K. kwotę 100 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 2 kwietnia 2011r. oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 8 617 zł tytułem zwrotu kosztów w tym kwotę 3 600 tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy w Krośnie ustalił, że umową o pracę z dnia 1.09. 2006 r. H. G. podjął pracę w Przedsiębiorstwie Usługowo - Handlowym (...)A. K. w G. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku handlowca.

Dalej Sąd ustalił, że strony zawarły umowę o zachowaniu tajemnicy służbowej współpracy i zakazie konkurencji. Umowa o pracę została rozwiązana za

porozumienie stron z dniem 10 stycznia 2011r.

W dniu 5 stycznia 2006 r. Przedsiębiorstwo Usługowo - Handlowe(...) A. K.zawarło z Przedsiębiorstwem Zaopatrzeniowym (...)Sp. z o.o. w G. porozumienie o współpracy, na mocy którego (...) zobowiązał się przy pomocy swoich pracowników sprzedawać artykuły elektroniczne stanowiące własność (...). Równocześnie (...) zobowiązany został do nałożenia na swoich pracowników, którzy realizują tę umowę obowiązek powstrzymywania się od działalności konkurencyjnej w stosunku do działalności prowadzonej przez (...) w zakresie sprzedaży i dystrybucji artykułów elektrotechnicznych w okresie istnienia stosunku pracy oraz jeden rok po ustaniu stosunku pracy.

Dalej Sąd ustalił, że w 2009 r. pozwany założył firmę o nazwie (...) G. H. zajmującą się sprzedażą detaliczną prowadzoną przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet. Firma ta rozpoczęła działalność 1 lipca 2009r. i zajmowała się budową domów całorocznych metodą szkieletową i z bali, a także wyrobami kowalstwa artystycznego (wyrobami ze szkła, drewna, gliny, ceramiki, wikliny, słomy, tekstyliów).

Na początku 2010 r. pracownicy PZ (...) dowiedzieli się, że H. G. założył firmę (...), która oferowała sprzedaż ogrodzeń, bram kutych i oświetlenia ozdobnego. Na koniec 2010 r. zaobserwowali znaczny spadek obrotów w oddziale, którym kierował pozwany.

Pozwany przyznał, że kilka razy sprzedał towary będące w obrocie firmy (...) i (...) za pośrednictwem swojej firmy (...) ale sprzedaż ta na kwotę około 15 000 zł jak także sprzedaż na rzecz (...)na ok. 23 000 zł dokonana została w interesie firmy(...), ponieważ on sprzedał te towary, które nie były aktualnie w ofercie (...), lub też ani (...) ani też (...) nie byli w stanie zaoferować takiej ceny, jaką akceptował nabywca.

Efektom tych ustaleń była nota księgowa wystawiona w dniu 10 marca 2011 r. wydana przez Elektrotechnikę (...), Przedsiębiorstwu Usługowo Han -

dlowemu (...) na kwotę 100 000 zł tytułem naruszenia zakazu konkurencji dotyczącego pracownika H. G. oraz przelew z konta (...) PHUA. K. na rzecz Elektrotechniki (...)Sp. z o.o. na kwotę 100 000 zł dokonany w dniu 24 marca 2011 r.

Sąd dokonał powyższych ustaleń w oparciu o zeznania świadków: A. J., J. L., zeznania stron, które to zeznania poparte zostały obiektywnymi dowodami w postaci dokumentów: akt osobowych pozwanego, porozumienia pomiędzy PZ (...) i PUH (...)z 5 stycznia 2006 r., notę księgową (...) z 10 marca 2011 r. przelew z 24 marca 2011 r., a także faktur wystawionych przez firmę (...)na rzecz firm (...), (...), (...), (...).

Sąd I instancji nie wziął pod uwagę zeznań świadków: D. B., J. G., M. B., J. F. i S. B. jako, że zeznania te nie wniosły niczego do sprawy.

W świetle powyższych ustaleń, Sąd Okręgowy w Krośnie uznał żądanie pozwu za w pełni uzasadnione. Dokonując oceny skuteczności zawartej w umowie o pracę z dnia 1 maja 2008r. klauzuli o zakazie konkurencji, powołując art. 114-122 kp stwierdził, że pracodawca wykazał, że szkodę poniósł w kwocie 100 000 zł i szkoda ta powstała z winy umyślnej pozwanego, bo to on mając pełną świadomość o łączącej go z powodem umowy o zakazie konkurencji, zakaz ten świadomie naruszył poprzez faktyczną działalność swojej firmy, która w istocie polegała zarówno na handlu jak i świadczeniu usług związanych z branżą elektrotechniczną.

Wobec takich ustaleń należało uznać, że pozwany szkodę wyrządził umyślnie. Odpowiada wobec tego zgodnie z treścią art. 122 kp w pełnej wysokości. W związku z tym obowiązany jest ponieść tego konsekwencje i naprawić rzeczywistą szkodę jaką powód poniósł wpłacając na konto firmy(...) karę umowną w wysokości 100 000 zł.

W ocenie Sądu I instancji pozwany złamał umowę z powodem, a następnie

ukrywając ten fakt sam naruszył zasady współzycia społecznego, pozbawiając się tym samym ochrony przewidzianej w art. 8 kp.

Powyższe ustalenia i rozważenia legły u podstaw stwierdzenia, że roszczenie powoda w zakresie w jakim domagał się zasądzenia kwoty 100 000 zł było zasadne i kwotę tę zasądził.

Orzeczenie o kosztach Sąd oparł o przepis art. 98 kpc w zw. z § 11 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 6 i § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1349 z późn. zm.).

Sąd nie rozpoznał rozszerzonego roszczenia zgłoszonego pismem z dnia 2 listopada 2011 r. o dalszą kwotę 16 500 zł uznając, że jest ono jeszcze przedwczesne i powód wcześniej z tym żądaniem nie występował, a może być ono załatwione w postępowaniu pozasądowym.

Od powyższego wyroku apelację złożył pełnomocnik pozwanego H. G..

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

I. Naruszenie przepisów prawa materialnego, a to: art. 122 kp w zw. z art. 361 § 1 kc w zw. z art. 300 kp, art. 122 kp w zw. z art. 362 kc w zw. z art. 300 kp, art. 6 k.c. w zw. z art. 245 kpc.

II. Naruszenie przepisów prawa procesowego, a to: art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 235 § 1 kpc w zw. z art. 236 kpc, art. 232 kpc w zw. z art. 245 kpc i art. 328 § 2 kpc.

III. Błąd w ustaleniach faktycznych polegający na:

1. dokonaniu przez Sąd I Instancji nieprawidłowych ustaleń faktycznych mających wpływ na rozstrzygnięcie przez błędne ustalenie, że spadek obrotów w firmie „(...)sp. z o.o. pod koniec 2010 roku wynikał tylko i wyłącznie z winy pozwanego, pomimo, że pozwany w tej firmie w ogóle nie był zatrudniony i nie pracował, a zeznania świadków wcale na taki skutek nie wskazywały, a także

brak innych obiektywnych przesłanek aby to przyjąć, przez co Sąd I Instancji próbuje błędnie uzasadnić działanie pozwanego na szkodę powoda,

2. dokonaniu przez Sąd I Instancji nieprawidłowych ustaleń faktycznych mających wpływ na rozstrzygnięcie przez błędne ustalenie, że pozwany był pracownikiem(...)sp. z o.o. i, że ciążyły na nim obowiązki działania w interesie tej firmy oraz, że łączyła go z nią umowa o zakazie konkurencji, zawarta za pośrednictwem firmy powoda, co pozostaje w sprzeczności z zebrany w sprawie materiałem dowodowym,

3. dokonaniu przez Sąd I Instancji nieprawidłowych ustaleń faktycznych mających wpływ na rozstrzygnięcie przez błędne i sprzeczne z zebrany w sprawie materiałem dowodowym ustalenie, że pozwany zawiadomił o założeniu własnej działalności gospodarczej „jakiegoś nieokreślonego kierownika”, podczas, gdy z materiału dowodowego w postaci zeznań pozwanego oraz zeznań świadków A. J. i J. L. wynika jednoznacznie, że pozwany zawiadomił o tym fakcie S. W., a on, jak i kierownictwo firmy powoda o tym fakcie wiedzieli, co ma istotne znaczenie dla oceny realizacji umowy o zakazie konkurencji przez pozwanego i oceny jego zamiaru wyrządzenia szkody powodowi,

4. dokonaniu przez Sąd I Instancji nieprawidłowych ustaleń faktycznych mających wpływ na rozstrzygnięcie przez oparcie wyroku na niepoświadczonej za zgodność z oryginałem kopii faktury VAT (...) bez danych odbiorcy/nabywcy z wymazanymi danymi, po przeróbkach, która to kopia dokumentu nie może stanowić dokumentu księgowego, bowiem nie spełnia elementarnych wymogów określonych w § 5 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 marca 2011 roku ws. zwrotu podatku niektórym podatnikom, wystawiania faktur, sposobu ich przechowywania oraz listy towarów i usług, do których nie mają zastosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług, który to dokument nie może być uznany za dowód w niniejszym postępowaniu,

5. dokonaniu przez Sąd I Instancji nieprawidłowych ustaleń faktycznych mających wpływ na rozstrzygnięcie przez uznanie przez Sąd I Instancji, że pozwany celowo naruszał warunki pracy i celowo działał sprzecznie z interesem powoda, podczas gdy z materiału dowodowego wynika, że był rzetelnym, dobrym pracownikiem, zawsze dbającym o dobro firmy, a praca w firmie powoda doprowadziła go i jego rodzinę do wielu tragedii,

6. dokonaniu przez Sąd I Instancji nieprawidłowych ustaleń faktycznych mających wpływ na rozstrzygnięcie przez błędne przyjęcie, że z faktur VAT wystawionych przez pozwanego wynika, że pozwany miał naruszyć umowę o zakazie konkurencji, pomimo, że faktury te dokumentują w większości sprzedaż towarów, usług i robociznę wyłączonych z zakazu konkurencji obowiązującego pozwanego, bowiem działalność ta nie była konkurencyjna wobec powoda.

Towary widniejące na tej fakturze nie można kupić w żadnej hurtowni ani sklepie gdyż są wymyślone i wyprodukowane własnoręcznie przez pozwanego, tj. nie podlegają pod działalność konkurencyjną wobec działalności powoda.

Podnosząc powyższe zarzuty apelacji wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie powództwa w całości,

zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych

ewentualnie:

- uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I Instancji do ponownego rozpoznania, celem przeprowadzenia w szczególności:

- dowodu z opinii biegłych z zakresu rachunkowości na okoliczność ustalenia rozmiarów rzeczywistej szkody jaką miał doznać powód, stosownie do zakresu z art. 361 k.c;

- dowodu z opinii biegłego z zakresu elektrotechniki na okoliczność ustalenia czy towary wymienione w fakturach VAT wystawionych przez pozwanego pozostają w konkurencji z tymi sprzedawanymi w okresie 2010 r. przez firmę powoda oraz ustalenia jaka część tych faktur dokumentowała usługi i robociznę nieobjętą zakazem konkurencji;

- ponownej analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu odpowiedzi powód podkreślał, że przewód sądowy wykazał, że pozwany prowadził działalność gospodarczą o cechach konkurencyjnych, a ta stanowiła o złamaniu zapisów Porozumienia o współpracy i jednocześnie generowała obowiązek uiszczenia przez powoda kary umownej na rzecz swojego kontrahenta.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja pozwanego okazała się uzasadniona i wywołała skutek w postaci zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa w całości.

Przedmiotem sporu było ustalenie czy pozwany H. G. swoim postępowaniem naruszył postanowienia umowy z 1.05.2008 r. o zachowaniu tajemnicy służbowej, współpracy i zakazie konkurencji zawartej z firmą (...) A. K. a jeżeli tak, to czy z tego powodu powód poniósł szkodę i w jakiej wysokości.

Bezspornym w sprawie było, że w dniu 1.09.2006 r. została zawarta umowa o pracę na czas określony (do 31.12.2011 r.) pomiędzy Przedsiębiorstwem Usługowo – Handlowym (...)A. K. w G., a H. G.. W ramach tej umowy pozwany objął stanowisko handlowca. Umowa ta została rozwiązana za porozumieniem stron z dniem 10.01.2011 r.

Z dniem 1.05.2008 r. strony zawarły umowę zachowania tajemnicy służbowej, współpracy i zakazie konkurencji zgodnie z którą pozwany w czasie jej trwania oraz w czasie jednego roku po ustaniu zatrudnienia zobowiązał się do powstrzymywania się od wszelkiej działalności sprzecznej z interesami pracodawcy.

W dniu 5.01.2006 r. Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe (...)

A. K.zawarło z Przedsiębiorstwem Zaopatrzeniowym (...)Sp. z o.o. w G. porozumienie o współpracy na mocy którego (...) zobowiązał się przy pomocy swoich pracowników sprzedawać artykuły elektroniczne stanowiące własność (...).

Równocześnie (...) zobowiązany został do nałożenia na tych swoich

pracowników, którzy realizują tę umowę obowiązek powstrzymywania się od działalności konkurencyjnej w stosunku do działalności prowadzonej przez (...) w zakresie sprzedaży i dystrybucji artykułów elektronicznych w okresie istnienia stosunku pracy oraz jeden rok po ustaniu stosunku pracy. O tym porozumieniu pracownicy (...) nie byli poinformowani, w tym również pozwany H. G..

Pozwany H. G. założył firmę o nazwie (...), która rozpoczęła działalność gospodarczą z dniem 1.07.2009 r., a miała zajmować się budową domów z drewna oraz wyrobami kowalstwa artystycznego.

Pozwany przyznał, że za pośrednictwem swojej firmy (...)sprzedał kilka razy towary będące w obrocie firmy powoda, jednakże było to przy okazji sprzedaży własnych wyrobów lub usług, względnie robił to w interesie firmy powoda, aby utrzymać klientów tej firmy.

Powyższym twierdzeniom pozwanego przeczył powód, twierdząc, że było to złamanie zakazu konkurencji, co wywołało skutek w postaci wystawienia noty księgowej przez Przedsiębiorstwo (...)firmie powoda na kwotę 100 000 zł tytułem naruszenia zakazu konkurencji przez pracownika H. G..

Powyższa kwota była dochodzona pozwem w niniejszej sprawie, jako wynikająca z naruszenia zakazu konkurencji (art. 101¹ § 1 kp).

Art. 101¹ § 1 kodeksu pracy stanowi, że w zakresie określonym w odrębnej umowie, pracownik nie może prowadzić działalności konkurencyjnej wobec pracodawcy ani też świadczyć pracy w ramach stosunku pracy lub na innej podstawie na rzecz podmiotu prowadzącego taką działalność.

W doktrynie przyjmuje się, że w czasie obowiązywania umowy o pracę z przepisu art. 101¹ § 1 kp wynikają dwa zobowiązania dla pracownika:

- zakaz prowadzenia działalności konkurencyjnej wobec pracodawcy,
- świadczenia przez pracownika pracy w ramach stosunku pracy lub na innej podstawie na rzecz podmiotu prowadzącego działalność konkurencyjną wobec pracodawcy.

W niniejszej sprawie w związku z postanowieniami zawartej pomiędzy stronami umowy z 1.05.2008 r. będziemy mieli do czynienia z tym pierwszym uregulowaniem, a w związku z powyższym w pierwszej kolejności należałoby zdefiniować „działalność konkurencyjną”.

Przepisy kodeksu pracy nie precyzują, co oznacza sformułowanie „działalność konkurencyjna”, dlatego należy odwołać się do orzecznictwa Sądu Najwyższego, gdzie utrwalili się poglądy, że za działalność konkurencyjną uznaje się aktywność pracownika, która przejawia się w tym samym lub takim samym zakresie przedmiotowym i skierowana jest do tego samego grona odbiorców, oraz pokrywa się z obszarem działalności pracodawcy (por. wyrok SN z 8.05.2002 r. I PKN 221/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 98). W piśmiennictwie wobec braku określenia granic działalności konkurencyjnej, przyjmuje się, że zakazana może być taka działalność, która narusza interes pracodawcy lub mu zagraża (patrz: Justyna Stencel „Zakaz konkurencji w prawie pracy”, Wydawnictwo Prawnicze,

W-wa 2001).

Jednakże należy również pamiętać, że umowa o zakazie konkurencji nie może zawierać postanowień, które zobowiązywałyby pracownika do nie podejmowania działalności nie pokrywanej się z przedmiotem działalności pracodawcy. Tym bardziej zakazane jest zawieranie w takiej umowie postanowień zabraniających pracownikowi podejmowania jakiegokolwiek pracy na własny rachunek w ramach działalności gospodarczej, czy stosunków cywilnoprawnych, gdyż stanowiłoby to ograniczenie zasady wolności pracy czy zasady wolności gospodarczej. Umowa o zakazie konkurencji, której celem jest przede wszystkim ochrona interesów pracodawcy, musi bowiem uwzględniać także interesy pracownika.

W wyroku z 12.09.2008 r. (I PK 27/08, OSNP 2010/3-4/34) Sąd Najwyższy stwierdził, że obowiązkiem wynikającym z umowy o zakazie konkurencji uchybia jedynie taka działalność pracownika, która jest przez niego rzeczywiście prowadzona, adresowana do tego samego kręgu odbiorców, choćby częściowo pokrywała się z działalnością pracodawcy i realnie zagrażała jego interesom.

Odnosząc powyższe rozważania do realiów niniejszej sprawy, Sąd Apelacyjny nie podzielił zapatrywań Sądu I instancji, że pozwany naruszył zakaz konkurencji. Zakres prowadzonej przez pozwanego działalności gospodarczej był bowiem całkowicie odmienny od działalności prowadzonej przez powoda, a zakupione w firmie powoda elementy wykorzystane następnie przy świadczeniu usług przez pozwanego nie świadczą o prowadzeniu działalności konkurencyjnej, nie godziły w interesy powoda, a wręcz jak to wskazywał pozwany świadczyły o działaniu w interesie powoda aby utrzymać klientów firmy powoda.

Omówienia wymaga również szeroko eksponowany w apelacji zarzut nie wykazania przez powoda szkody w związku z domniemanym naruszeniem zakazu konkurencji.

Paragraf 2 art. 101¹ kp stanowi, że pracodawca, który poniósł szkodę wskutek naruszenia przez pracownika zakazu konkurencji przewidzianego w umowie, może dochodzić od pracownika wyrównania tej szkody na zasadach określonych w art. 114 – 122. W zależności więc od tego, czy pracownik umyślnie, czy nieumyślnie przyczynił się do powstania szkody będzie miał zastosowanie, albo art. 122 kp mówiący o obowiązku naprawienia szkody w pełnej wysokości, albo art. 119 kp mówiący o odszkodowaniu w wysokości wyrządzonej szkody, ale nie wyższej od kwoty trzymiesięcznego wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w dniu wyrządzenia szkody.

Jednakże należy pamiętać, że konstytucyjnym warunkiem odpowiedzialności pracownika za szkodę wyrządzoną pracodawcy jest to, że wskutek

nie wykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych z winy pracownika została wyrządzona szkoda pracodawcy i chodzi tu o normalne następstwa nie wykonania obowiązków pracowniczych. Z art. 361 § 1 kc, który będzie miał zastosowanie w niniejszej sprawie poprzez art. 300 kp, wynika, że związek przyczynowy jest konieczną przesłanką powstania odpowiedzialności odszkodowawczej. W wyroku z 26.01.2005 r. II PK 191/04 (OSNP 2005/20/313) Sąd Najwyższy stwierdził wprost, że warunkiem odpowiedzialności odszkodowawczej pracownika z tytułu naruszenia zakazu konkurencji w czasie trwania stosunku pracy (art. 101¹ §2 kp) jest zawinione wyrządzenie pracodawcy szkody stanowiącej normalne następstwo naruszenia zakazu konkurencji.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, w przypadku zatajenia przez pracodawcę warunków porozumienia z firmą trzecią, dotyczących odszkodowań za działania naruszające zakaz konkurencji przez własnych pracowników, ci pracownicy

będą zwolnieni z tej odpowiedzialności odszkodowawczej. Tak więc i z tego powodu: zatajenia przed pozwanym porozumienia wiążącego powoda z firmą trzecią dotyczącego zakazu konkurencji, postanowienia tej umowy nie mogą stanowić podstawy odszkodowawczej uzasadniającej wniesione powództwa o naprawienie szkody w kwocie 100 000 zł.

Mając na uwadze powyższe Sąd II instancji nie podzielił zapatrywań Sądu Okręgowego i zmienił zaskarżony wyrok na podstawie art. 386 § 1 kpc oddalając powództwo jako nieuzasadnione.

O kosztach postępowania Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc.

(...)

1. (...)

2. (...)